

1 Mitä käsitteillä "elatusapu" ja "elatusvelvollisuus" tarkoitetaan käytännössä? Kuka on velvollinen maksamaan elatusapua kenelle?

Italianssa perheenjäsenen avustaminen (*assistenza familiare*) sisältää erilaisia käsitteitä ja termejä sen mukaan, mikä on avunantovelvollisen ja apuun oikeutetun edunsaajan välinen suhde. Elatusvelvollisuudeksi kutsutaan yleensä velvollisuutta, joka perustuu edunsaajan avuntarpeeseen.

A. "Elatusvelvollisuudella" (*obbligazione alimentare*) tarkoitetaan aineellista apua sellaisen henkilön hyväksi, joka ei itse pysty hankkimaan toimeentuloaan. Elatusvelvollisuus määritellään lainsäädännössä perheen yhteisvastuuseen liittyvien velvoitteiden yhteydessä.

Elatusvelvollisuudesta säädetään siviililain 433 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä seuraavaa: edellytyksenä on tietty oikeussuhde elatusvelvollisen ja edunsaajan välillä

edunsaajan avuntarve sen vuoksi, ettei hän pysty itse huolehtimaan toimeentulostaan.

Kohdassa a) tarkoitetuissa tapauksissa elatusvelvollisia ovat seuraavat (tässä järjestyksessä): puoliso

lapset, myös adoptiolapset, tai jos lapsia ei ole, lähisukulaiset suoraan alenevassa polvessa

vanhemmat, tai jos vanhempia ei ole, lähisukulaiset suoraan ylenevässä polvessa; adoptiovanhemmat

vävyt ja miniät

appivanhemmat

sisarukset tai sisaruspuolet, ensisijaisesti täyssisarukset.

Elatusvelvollisuus on sillä, joka on edellä esitetyn järjestyksen mukaisesti lähin sukulainen.

Jos useampia henkilöitä on samassa asemassa, velvollisuus jaetaan suhteessa heidän taloudelliseen tilanteeseensa.

Kohdassa b) tarkoitettu tilanne: Elatusavun määrä perustuu saajan tarpeisiin ja elatusvelvollisen taloudelliseen tilanteeseen. Se ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin mikä on edunsaajan toimeentulon kannalta tarpeen, tämän sosiaalinen asema kuitenkin huomioon ottaen.

B. **Elatuslaki** (*assegno di mantenimento*) tarkoittaa puolisoitten keskinäistä velvollisuutta tukea toista puolisoa taloudellisesti asumus- tai avioerotilanteessa.

Sen tarkoituksena on varmistaa, että edunsaajan taloudellinen tilanne pysyy samanlaisena kuin avioliiton aikana. Elatusapua ei määritetä edunsaajan tarpeiden perusteella, vaan tämä voi hakea sitä vaikka olisi työelämässä. Tuesta on myös mahdollista luopua, ja se voidaan korvata kertasuorituksella.

Koska elatusapua tarkoitetaan on taata puolisolle sama elintaso kuin ennen eroa, se on yleensä suurempi kuin elatusapu. Elatusapua ei kuitenkaan myönnetä puolisolle, joka katsotaan syyliseksi eron.

Tuomari voi avioeropäätöksessä määrätä toisen puolison maksamaan **avioeroon perustuvaa elatusapua** (*assegno divorzile*) toiselle puolisolle, jolla ei ole riittävää toimeentuloa tai jonka ei objektiivisista syistä voida katsoa voivan hankkia riittävää toimeentuloa. Tätä varten otetaan huomioon kummankin puolison tulot, avioeropäätöksen perusteet sekä kummankin puolison henkilökohtainen ja taloudellinen panos perhe-elämään ja varallisuuden muodostumiseen avioliiton aikana. Näitä tekijöitä arvioidaan suhteessa avioliiton kestoon. Oikeus avioeron perusteella maksettavaan elatusapuaan lakkaa, kun edunsaaja solmii uuden avioliiton tai perustaa uuden perheen. Italian ylin muutoksenhakutuomioistuimen (*Suprema Corte di Cassazione*) on kuitenkin 11. heinäkuuta 2018 kollegiaalisessa kokouksessa antamassaan tuomiossa 18287 todennut, että avioeron perusteella maksettava elatusapu ei ole tarkoitettu yksinomaan elatusapuaan, vaan että sillä on katsottava olevan avustava ja yhtä suuressa määrin korvaava/taisoitava funktio. Tällaisen tuen myöntämistä varten on näin ollen otettava huomioon eri tekijöistä muodostuva kriteeri, jotta puolisoitten taloudellisten ja varallisuusolosuhteiden vertailussa voidaan ottaa huomioon erityisesti tukea hakevan puolison panos yhteisen ja henkilökohtaisen omaisuuden muodostamiseen suhteessa avioliiton kestoon sekä hänen ikänsä ja ansiomahdollisuutensa tulevaisuudessa.

Myös samaa sukupuolta olevien kumppaneiden erotessa, eli kun vuonna 2016 annetun lain nro 76 nojalla solmittu rekisteröity parisuhde (*unione civile*) purkautuu, toinen puoliso voidaan määrätä maksamaan toiselle puolisolle elatusapua.

C. **Elatuslaki** (*assegno di mantenimento*) kutsutaan myös taloudellista apua, jota vanhemmat ovat velvolliset maksamaan alaikäisille lapsilleen asumus- tai avioeron tai rekisteröidyn parisuhteen päättymisen yhteydessä (siviililain 337-ter §). Riippumatta siitä, onko lapsi syntynyt avioliitossa vai avioliiton ulkopuolella, hänellä on oikeus saada vanhemmiltaan elatusapua, joka on suhteessa vanhempien taloudelliseen tilanteeseen ja siihen, ovatko nämä työelämässä vai eivät. Asumus- tai avioeron tai rekisteröidyn parisuhteen päättymisen yhteydessä tuomioistuimen määrittää määrääjain maksettavan elatusapua suuruuden ottaen huomioon lapsen tarpeet, elintason vanhempien asuessa yhdessä, kummankin vanhemman luona vietettävän ajan ja näiden taloudelliset resurssit sekä näiden vastuulla olevan hoito- ja kasvatustyön taloudellisen arvon.

D. Samaa sukupuolta olevien henkilöiden rekisteröidyistä parisuhteista ja yhteisasumisesta 20. toukokuuta 2016 annetun lain nro 76 1 §:n 65 momentissa säädetään, että rekisteröidyn parisuhteen osapuolten yhteisasumisen päätyttyä tuomari määrittää, onko jommallakummalla parisuhteen osapuolella oikeus saada toiselta osapuolelta elatusapua, jos hän on avun tarpeessa eikä kykene itse huolehtimaan toimeentulostaan. Tällaisessa tapauksessa elatusapua myönnetään siviililain 438 §:n toisessa momentissa säädetyn edellytyksien määrääjäksi, jonka kesto on suhteessa yhteisasumisen kestoon. Kun on määriteltävä siviililain 433 §:ssä tarkoitettu elatusvelvollisten järjestys, tässä kohdassa tarkoitettu puoliso on elatusvelvollinen ennen toisen puolison sisaruksia.

2 Mihin ikävuooteen asti lapsi voi saada elatusapua? Sovellataanko alaikäisten ja aikuisten elatusapuun eri sääntöjä?

Lapsella on täysi-ikäisyteen asti oikeus saada vanhemmiltaan elatusapua (ks. edellinen kohta). Jos lapsi täysi-ikäisyyden saavuttaessaan ei ole vielä taloudellisesti riippumaton, tuomioistuimen voi määrätä toisen tai kummankin vanhemman maksamaan määrääjain elatusapua, yleensä suoraan lapselle itselleen. Jos täysi-ikäinen lapsi joutuu taloudellisen riippumattomuuden jo saavutettuaan taloudellisesti vaikeaan tilanteeseen, vanhempien elatusvelvollisuus ei ala uudelleen, vaan vanhemmat ovat velvollisia maksamaan lapselle ainoastaan kohdassa 1 A tarkoitettua elatusapua. Jos täysi-ikäinen lapsi on vakavasti vammaan, sovelletaan samoja sääntöjä kuin alaikäisiin lapsiin.

3 Pitääkö minun kääntyä toimivaltaisen viranomaisen tai tuomioistuimen puoleen saadakseni elatusapua? Mitkä ovat hakemusmenettelyn tärkeimmät vaiheet?

Elatusapua voi hakea nostamalla kanteen kotipaikkansa tuomioistuimessa esittämällä minkä tahansa asiakirjan, joka osoittaa hakijan olevan avun tarpeessa. Tuomioistuinta voi pyytää määrittämään elatusavun määrän väliaikaisesti sen jälkeen kun menettely on aloitettu, eli jo ennen lopullisen päätöksen antamista.

Lapsille tai puolisolle kuuluvasta elatustuesta voidaan pyytää joko erillistä päätöstä tai siitä voidaan päättää asumus- tai avioero päätöksen tai rekisteröidyn parisuhteen päättymistä koskevan yhteydessä. Tuomioistuimien voi päättää elatustuesta jo menettelyn ensimmäisessä kuulemisessa.

Lapsille tai entiselle puolisolle tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolelle myönnettävästä elatusavusta voidaan myös sopia ns. asianajajien avulla käytävässä neuvottelussa (*negoziazione assistita da avvocati*) (lakiasetuksen 132/2014 6 §). Kyseessä on sopimus, jossa osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä vilpittömässä mielessä ja lojaalisti ratkaistakseen eroon ja lasten huoltajuuteen liittyvät kysymykset sovinnollisesti. Neuvottelussa aikaansaatu sopimus on toimitettava kymmenen päivän kuluessa vahvistettavaksi toimivaltaisen tuomioistuimen yhteydessä toimivalle yleiselle syyttäjälle. Tämä vahvistaa sopimuksen, jos katsoo sen olevan lasten edun mukainen. Vahvistettu sopimus rinnastetaan tuomioistuimen avio- tai asumuseropäätöksessä antamiin oikeudellisiin määräyksiin.

Oikeusministeriö on todennut 22. toukokuuta 2018 päivätyssä kiertokirjeessä seuraavaa: Jos sopimus on tehty väestötietojärjestelmän rekisterinpitäjän edessä, asetuksen (EY) N:o 2201/2003 39 artiklassa tarkoitetun todistuksen antaa kyseinen rekisterinpitäjä. Jos sen sijaan kyseessä on asianajajien avustuksella tehty sopimus, 39 artiklassa tarkoitetun todistuksen antaa se yleinen syyttäjä, joka on vahvistanut sopimuksen tai kieltäytynyt vahvistamista siitä. Tämä johtuu siitä, että asianajaja ei ole asetuksessa (EY) N:o 2201/2003 tarkoitettu viranomaisena. Lisäksi vain yleisen syyttäjän vahvistama sopimus on pätevä ja tuottaa oikeusvaikutuksia, jolloin se voidaan myös tunnustaa ja panna täytäntöön ulkomailla. Tästä seuraa, että jos yleinen syyttäjä on kieltäytynyt vahvistamasta sopimusta ja hyväksynnän on antanut sen sijaan tuomioistuimen presidentti (lakiasetuksen 6 §:n 2 momentti), edellä tarkoitetun todistuksen antaa kyseinen tuomioistuin.

4 Voiko elatusapua hakea sukulaisen (jos voi, miten kaukaisen?) tai alaikäisen lapsen puolesta?

Jos henkilö ei ole oikeustoimikelpoinen (alaikäisyyden tai vajaavaltaisuuden vuoksi), elatusapukanteen nostaa hänen oikeudellinen edustajansa (alaikäisen osalta vanhemmat ja vajaavaltainen aikuisten osalta holhooja), joka voi olla myös siviililain 404 §:n ja sitä seuraavien pykälien mukaisesti nimitetty virallinen edunvalvoja (*amministratore di sostegno*).

5 Jos haluan panna asian vireille tuomioistuimessa, mistä saan tietää mikä tuomioistuin on toimivaltainen?

Elatusvelvoitteita koskevissa asioissa ovat jäsenvaltioissa toimivaltaisia asetuksen (EY) N:o 4/2009 nojalla seuraavat:

vastaajan asuinpaikan tuomioistuin, tai

elatusapuun oikeutetun asuinpaikan tuomioistuin, tai

tuomioistuin, jolla siihen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti on toimivalta ratkaista henkilön oikeudellista asemaa koskeva kante, jos elatusta koskeva vaatimus on liitännäinen tähän kanteeseen nähden, paitsi jos tämä toimivalta perustuu yksinomaan yhden osapuolen kansalaisuuteen, tai

tuomioistuin, jolla siihen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti on toimivalta ratkaista vanhempainvastuuta koskeva kante, jos elatusta koskeva vaatimus on liitännäinen tähän kanteeseen nähden, paitsi jos tämä toimivalta perustuu yksinomaan yhden osapuolen kansalaisuuteen.

6 Pitääkö minun mennä jonkun välikäden (asianajajan, keskus- tai paikallisviranomaisen) kautta voidakseni panna asian vireille tuomioistuimessa? Ellei, mitä menettelyä on noudatettava?

Elatusvaatimus on esitettävä asianajajan välityksellä. Asianajaja edustaa hakijaa oikeuskäsittelyn aikana.

Asianajajaa ei kuitenkaan tarvita, jos elatus tuki määritellään eroavien puolisoitten tekemässä sopimuksessa. Tällöin sopimus toimitetaan tuomioistuimeen vahvistettavaksi (siviiliprosessilain 711 §).

7 Onko oikeuskäsittely maksullinen? Jos on, paljonko se maksaa? Jos varani eivät riitä, voinko saada oikeusapua käsittelyn kustannusten kattamiseksi?

Yksitysoikeudellisen menettelyn aloittamisesta peritään vireillepanomaksu (*contributo unificato di iscrizione a ruolo*), jonka suuruus määräytyy asian tyyppin ja arvon mukaan.

Lisäksi tuomioistuimen päätöksistä peritään rekisteröintimaksu (*tassa di registro*).

Lapsiin kohdistuvaa elatusvelvollisuutta koskevat menettelyt on kuitenkin vapautettu näistä kummastakin.

Osapuolen on kuitenkin maksettava häntä tuomioistuimessa edustavan asianajajan palkkio. Oikeudenkäyntikulujen määrää ei ole mahdollista ilmoittaa ennalta, sillä ne vaihtelevat tapauksen monimutkaisuuden mukaan.

Jos osapuolella ei ole varaa palkata asianajajaa, hän voi hakea maksutonta oikeusapua (*patrocinio a spese dello Stato*), jolloin asianajajan palkkion maksaa valtio.

Maksutonta oikeusapua voidaan myöntää, jos hakijan verotettavat tulot ovat enintään 11 493,82 euroa vuodessa (tuloraja vahvistettu 16.1.2018 annetulla ministeriön asetuksella, joka on julkaistu Italian virallisessa lehdessä *Gazzetta Ufficiale* nro 49, 28.2.2018). Tulorajaa päivitetään säännöllisesti. Jos hakija asuu yhdessä puolison, rekisteröidyn parisuhteen osapuolen tai muiden läheisten kanssa, huomioon otetaan kaikkien perheenjäsenten yhteenlasketut tulot. Jos hakija asuu yhdessä puolison tai muiden läheisten kanssa, huomioon otetaan kaikkien perheenjäsenten yhteenlasketut tulot. Tällöin oikeusapuun oikeuttavien tulojen määrää korotetaan 1 032,91 eurolla kutakin samassa taloudessa asuvaa perheenjäsentä kohti.

Maksutonta oikeusapua haetaan toimivaltaisen tuomioistuimen mukaan määräytyvältä asianajajayhdistykseltä (*Consiglio dell'Ordine degli Avvocati*).

Hakemuksessa on mainittava sen perusteena olevat oikeudelliset ja tosiseikat ja esitettävä niihin liittyvät todisteet, koska asianajajayhdistys voi myöntää oikeusapua vain jos hakemus ei ole ilmeisen perusteeton.

Jos asianajajayhdistys myöntää hakijalle maksutonta oikeusapua, tämä voi valita itselleen oikeudellisen edustajan maksutonta oikeusapua antavien asianajajien luettelosta.

Jotkut yhdistykset nimeävät itse tehtävää hoitavan asianajajan.

Maksutonta oikeusapua voi hakea missä tahansa menettelyn vaiheessa, ja sitä koskeva päätös koskee menettelyn kaikkia myöhempiä vaiheita.

Edellä mainitun tuloja koskevan edellytyksen on oltava voimassa koko menettelyn ajan.

Jos maksutonta oikeusapua koskevaa hakemusta ei hyväksytä, hakija voi esittää hakemuksen uudelleen toimivaltaiselle tuomioistuimelle.

8 Minkä tyyppistä elatusapua tuomioistuin voi myöntää? Miten sen määrä lasketaan? Voidaanko tuomioistuimen päätöstä tarkistaa elinkustannusten tai perhetilanteen muuttuessa? Jos voidaan, miten (esim. automaattinen indeksointi)?

Elatusvelvollisuuden sisällöstä ja elatusavun tai -tuen määrästä määrätään oikeuden päätöksellä, joka on samalla täytäntöönpanomääräys.

Sinä määrätään elatusvelvollinen huolehtimaan elatusavun tai -tuen saajan perustarpeista eli ruoka-, asumis- ja vaatemennoista sekä tyydyttävän elämän vähimmäisedellytyksinä pidettävien tavaroiden ja palvelujen hankintamenoista. Elatusvelvollisuuden sisällön määrittämisessä on otettava huomioon myös elatusvelvollisen taloudellinen tilanne.

Eronneelle puolisolle maksettavan elatusavun määrittämisessä otetaan huomioon avioliiton aikainen elintaso.

Alaikäisille lapsille tai täysi-ikäisille, mutta ei vielä taloudellisesti riippumattomille lapsille maksettavaa elatusapua määritettäessä otetaan huomioon lasten koulutustarpeet.

Elatustuen määrää tarkistetaan automaattisesti ISTAT-indeksien mukaisesti tai mahdollisesti osapuolten sopimien tai oikeuden päätöksessä mainittujen muiden perusteiden nojalla.

Elatustuen määrää voidaan tarkistaa joko tuensaajan tai elatusvelvollisen tilanteen perusteella. Tätä koskeva hakemus on esitettävä toimivaltaiselle tuomioistuimelle, eli yleensä sille tuomioistuimelle, joka on tehnyt asiassa ensimmäisen päätöksen.

9 Miten ja kenelle elatusapu maksetaan?

Tuomioistuin päättää maksujärjestelyistä.

Jos kyseessä on asumusero, tuomioistuin voi määrätä, että kolmannet osapuolet, jotka suorittavat säännöllisesti maksuja elatusvelvolliselle (esimerkiksi työnantaja), suorittavat osan maksuista suoraan elatusapuun oikeutetulle.

Elatustuki on maksettava elatustukeen oikeutetulle.

Alaikäisen lapsen elatustuki maksetaan sille vanhemmalle, joka on lapsen huoltaja.

Elatustuki täysi-ikäiselle lapselle, joka ei ole taloudellisesti riippumaton, on maksettava suoraan lapselle itselleen, paitsi jos tuomioistuin päättää toisin.

10 Jos elatusvelvollinen ei maksa vapaaehtoisesti, mitä pakkotoimia voidaan käyttää?

Jos elatusvelvollinen ei maksa vapaaehtoisesti elatusapua tai -tukea, niihin oikeutetulla henkilöllä on käytössään kaikki tavanomaiset keinot, joilla taloudellisten velvoitteiden täyttäminen varmistetaan (pakkotäytäntöönpano).

Lisäksi voidaan soveltaa siviiliprosessilain 614 a artiklaa, jonka tarkoituksena on kannustaa elatusvelvollista täyttämään velvoitteet vapaaehtoisesti: sen nojalla tuomari voi asianosaisen pyynnöstä määrätä elatusvelvollisen maksamaan jokaisesta maksuvelvollisuuden laiminlyönnistä tai viivästyisestä tietyn summan, paitsi jos se olisi ilmeisen kohtuutonta. Tämä määräys muodostaa täytäntöönpanoasiakirjan, jonka nojalla elatusvelvollisen maksettavaksi laiminlyöntien vuoksi kuuluvat määrät voidaan panna täytäntöön.

11 Lyhyt kuvaus täytäntöönpanoa koskevista rajoituksista, erityisesti velallisen suoja koskevista säännöistä sekä määräajoista tai vanhentumisajoista.

Oikeus elatusapuun ei itsessään vanhene. Sen sijaan erääntyneet mutta maksamattomat elatusapurästöt vanhenevat viiden vuoden kuluttua (siviililain 2948 §:n 2 momentti). Vanhentumisajakaa ei kuitenkaan sovelleta puolisoiden kesken eikä vanhempainvastuun perusteella maksettavaan elatustukeen.

12 Onko olemassa viranomainen tai järjestö, joka voi auttaa minua elatusavun perimisessä?

Katso edellinen kohta.

13 Voiko viranomainen tai järjestö maksaa elatusavun ennakkoon kokonaan tai osittain elatusvelvollisen sijasta?

Italiassa on äskettäin perustettu valtiollinen rahasto, josta voidaan myöntää elatustukea sitä tarvitseville eronneille puolisoille, jotka eivät itse kykene huolehtimaan elatuksestaan, ja heidän kanssaan asuville alaikäisille ja vakavasti vammaisille aikuisille lapsille, siinä tapauksessa että elatusvelvollinen puoliso ei maksa elatustukea.

Elatustukea haetaan esittämällä asiaa koskeva hakemus hakijan asuinpaikan tuomioistuimelle. Tuen myöntää oikeusministeriö.

Oikeusministeriön myöntämä tuki on luonteeltaan ennakkomaksu. Tämä tarkoittaa, että oikeusministeriö perii myöntämänsä tuen takaisin velvollisuutensa laiminlyöneeltä elatusvelvolliselta.

14 Mitä tapahtuu, jos elatusvelvollinen asuu ulkomailla:

14.1 Voiko elatusapuun oikeutettu saada apua viranomaiselta tai järjestöltä tässä jäsenvaltiossa?

Jos elatusvelvollinen asuu toisessa maassa, elatusapuun oikeutettu voi kääntyä Italian keskusviranomaisen puoleen ja esittää tämän kautta elatusapupäätöksen tunnustamista, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista ja täytäntöönpanoa koskevan hakemuksensa siinä jäsenvaltiossa, jossa on elatusvelvollisen vakituinen asuinpaikka, asetuksen (EY) N:o 4/2009 VII luvussa säädetyn yhteistyöjärjestelyn mukaisesti.

Asetuksen (EY) N:o 4/2009 49 artiklassa tarkoitettu keskusviranomainen on Italiassa oikeusministeriön nuoriso-oikeuden osasto *Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità*. Se vastaa elatussaatavien perinnästä rajat ylittävissä asioissa Euroopan oikeusalueella.

14.2 Jos voin, miten tähän viranomaiseen tai järjestöön otetaan yhteyttä?

Italian keskusviranomaisen yhteystiedot:

Ministero della Giustizia, Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità

Via Damiano Chiesa 24

00136 ROMA

Puhelin: (+39) 06 68188 326-331-535

Faksi: (+39) 06 06.68808 323

Sähköposti: acitalia0409.dgmc@giustizia.it

15 Mitä tapahtuu, jos elatusapuun oikeutettu asuu ulkomailla:

15.1 Voiko elatusapuun oikeutettu hakea apua suoraan viranomaiselta tai järjestöltä tässä jäsenvaltiossa?

Jos toisessa EU:n jäsenvaltiossa asuva elatusapuun oikeutettu haluaa, että hänen hyväkseen tehty elatusapupäätös pannaan täytäntöön Italiassa, hän voi kääntyä asuinvaltionsa keskusviranomaisen puoleen ja esittää tämän kautta asetuksen (EY) N:o 4/2009 56 artiklassa tarkoitettua hakemuksen asetuksen VII luvussa säädetyn yhteistyöjärjestelyn mukaisesti.

Toisessa EU:n jäsenvaltiossa asuva velkoja ei voi kääntyä suoraan Italian keskusviranomaisen puoleen.

15.2 Jos voin, miten tähän viranomaiseen tai järjestöön otetaan yhteyttä ja minkälaista apua voin saada?

Katso edellinen kohta.

16 Sitooko vuoden 2007 Haagin pöytäkirja tätä jäsenvaltiota?

Kyllä.

17 Jos vuoden 2007 Haagin pöytäkirja ei sido tätä jäsenvaltiota, mitä lakia elatusvaateisiin sovelletaan yksityisoikeutta koskevien sääntöjen mukaan? Mitkä ovat tähän lakiin sisältyvät kansainvälistä yksityisoikeutta koskevat säännöt?

18 Mitkä ovat elatusvelvollisuutta koskevan asetuksen V luvussa tarkoitettua oikeuden saatavuutta rajat ylittävissä asioissa koskevat säännöt?

Oikeussuojan saatavuus rajat ylittävissä asioissa perustuu suoraan asetuksen (EY) N:o 4/2009 V lukuun.

Kun riita-asia koskee päätöksen tunnustamista tai tunnustamista ja täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista tai kyseisessä valtiossa annetaan tai jo tunnustettua päätöksen täytäntöönpanoa ja hakija on alle 21-vuotias, maksuton oikeusapu myönnetään automaattisesti eli ottamatta huomioon maksuttoman oikeusavun myöntämistä koskeviin yleisiin vaatimuksiin kuuluvaa enimmäistulorajaa ja hakemuksen aiheellisuutta.

Kun elatusavun hakija on yli 21-vuotias lapsi tai kun hakemus ei perustu vanhemman ja lapsen väliseen suhteeseen (esimerkiksi puolison, sukulaisen tai muun läheisen tekemä hakemus), maksutonta oikeusapua voidaan myöntää, jos enimmäistulorajaa ja hakemuksen aiheellisuutta koskevat vaatimukset täyttyvät, kansallisen lainsäädännön mukaisesti (ks. 7 kohta).

Asetuksen (EY) N:o 4/2009 VII luvussa säädetyn yhteistyöjärjestelyn mukaisesti Italian keskusviranomainen toimittaa maksutonta oikeusapua koskevan hakemuksen toimivaltaiselle asianajajayhdistykselle.

19 Minkälaisia toimenpiteitä jäsenvaltio on toteuttanut huolehtiakseen elatusvelvollisuutta koskevan asetuksen 51 artiklassa kuvattujen tehtävien hoitamisesta?

Italian keskusviranomainen on ottanut asetuksen VII luvun mukaisesti toimitettavien yhteistyöpyyntöjen käsittelyä varten käyttöön seuraavan menettelyn:

se kannustaa pyrkimään riita-asiaa sovintoratkaisuun kehottamalla elatusvelvollista maksamaan hänelle määrätyn velvoitteen vapaaehtoisesti;

se pyytää elatusvelvollista ottamaan yhteyttä keskusviranomaiseen riita-asiaan liittyvistä järjestelyistä sopimista varten;

se selvittää elatusvelvollisen olinpaikan Italian kuntien asukasrekisterin ja vankeinhoitolaitoksen tietopankkien kautta tai asianomaisten paikallistoimistojen avulla;

se kerää tiedot velallisen tuloista ja varallisuudesta veroviranomaisten avulla;

se avustaa todistusaineiston hankkimisessa asetuksen 51 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti yhdessä oikeusviranomaisten kanssa;

se toimii maksuttoman oikeusavun myöntämiseksi kuten edellä 7 ja 18 kohdassa esitetään.

Tämä verkkosivu on osa [Sinun Eurooppasi](#) -sivustoa.

[Anna palautetta](#) sisällön hyödyllisyydestä.

This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 22/12/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.